

מתוק מדבש

כניסת השבת – 19.12
יציאת השבת – 20.23
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 21.05
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 18.12 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
עידור חי פאתר 'קול התלפון'
שבת קודש 17.30 - שיעור 18.30 – מנחה.
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
ברוכים הבאים בשבת!

שנה עשירית - גיליון 400
פרשת פנחס חשפ"ד

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פנתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפנת אחים' לצאת אולגה
יחנן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

פרשת פנחס' וימי בין המצרים

פרשת פנחס, חלה לרוב בימי בין המצרים ובה מנויים הקרבנות של כל מועדי השנה, תמידים ומוספים. מדוע? בעל ה'שפת אמת' זיע"א הסביר (מדשן ביתך) שיש בזה רמז לעורר את לבבם של עם ישראל שישתוקקו לבניין המקדש במהרה בימינו, והקריאה בשבת בתורה בפרשת הקרבנות, חשובה לפני הקב"ה כאילו הקרבנו ממש.

אות הגבורה, כיון שאתה הוא זה שנפלה רוחך, אתה הוא זה שתיתן לו את העיטור. כך גם כאן, כאשר ראה משה רבנו את בני ישראל בחטאם עמד ובכה פתח אוהל מועד, ולא עשה דבר, בעוד שפנחס עמד וקינא להקב"ה. לכן נצטווה משה 'לכן אמור', שהוא עצמו יאמר לפנחס מהי המתנה שהוא מקבל מהקב"ה. מתוק מדבש!

*****

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כה', יב')

מצאנו מדרש תמוה (תנחומא בלק כ'): 'בשביל שהתעצל משה במעשה זמרי לא ידע איש את קבורתו'. מה הקשר בין מעשה זמרי לקבורתו של משה? מבאר נפלא המהר"י אסאד זיע"א (דף פרפראות): אחת הסיבות שלא ידע איש את קבורתו 'כי היה משה גדול ונכבד בעיני הבריות, ואם היה ידוע מקום קבורתו, היו אומות העולם עושין אותו אלוהות'. אלא שיש להקשות: אז מדוע מקום קבורתו של אהרן כן ידוע? הרי גם הוא היה גדול בעיני הבריות? אלא, שעל אהרן לא היה חשש, כי הוא היה כהן והיה משמש כעבד המלך, ואין עבד נעשה אלוהות. והנה, אם משה רבנו היה פועל במקומו של פנחס הוא היה מקבל שכר כמו פנחס והיה נעשה כהן בשכר זה, ואז אפשר היה לדעת את מקום קבורתו, כיון שאין עבד נעשה מלך ואין חשש שיעשו אותו אלוהות. וזה מה שכתב המדרש 'לפי שנתעצל משה בהריגתו לכן לא ידע איש את קבורתו' שהרי אילו היה הורג לזמרי, היה מתכהן ואז לא היה חשש שיעשו אותו אלוהות, ואז אפשר היה לדעת מקום קבורתו. מתוק מדבש!

*****

ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה (כז', יז')

מדוע נוספו המילים 'אשר אין להם רועה'? מסביר נפלא המלבי"ם זיע"א: 'הצאן, כאשר אין להם רועה, יש להם מנהיג, והוא התיש ההולך בראש העדר וכולם הולכים אחריו, רק אין הוא קרוי מנהיג מאחר שהוא סכל כמותם ודומה להם'. אומר המלבי"ם: הצאן (עם ישראל) זקוק לרועה בר דעת ונבון שיוודע איך להנהיגם, כי אין די להם במנהיג הדומה להם, אלא יש צורך באיש אשר רוח אלקים בו, שהוא מרומם ונעלה מהם בשיעור ובמידה שיש בין הרועה המשכיל לבין הצאן'. מתוק מדבש!

*****

בני גד למשפחותם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני (כו', טו')

כאשר יהודי מקיים מצוות צדקה חשוב שיקפיד על שלושה דברים: א. לתת בצנעה כדי לא לבייש את העני המקבל ב. לתת בשמחה ובהארת פנים ג. לחזור וליתן שוב ושוב

ה'בני יששכר' זיע"א אומר: שלושת השבועות הם ימי אבל ועצבות, ויש חשש שמא מרוב צער ישתקעו בעצבות. לכן קוראים בפרשת 'פנחס' שהיא פרשת החגים והמועדים השמחים וכך תשרה שמחה ותקווה בלבבות.

ויש אומרים שכאשר נזכה לגאולה השלימה, יהפכו ימי האבל לשישון, וכמו שכתוב (ירמיה לא', יג) 'והפכתי אבלם לשישון'. ואם כן, שבעה עשר בתמוז יהיה יום טוב ראשון ותשעה באב יום טוב אחרון, וימי בין המצרים יהיו חול המועד. לכן קוראים פרשת המועדות בבין המצרים.

ובספר 'אוהב ישראל' מאפטא זיע"א כתוב, שכא' הימים בין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב הם המקור והשורש לכל המועדות של השנה שהם בכללן גם כן כא' יום: שבת, ראש חודש, ז' ימי הפסח, חג השבועות, יומיים ראש השנה, יום הכיפורים ושמונת ימי הסוכות. וסימנך 'אך טוב לישראל' (תהילים עג', א') ואי"ה, כשנזכה לגאולה השלימה, יתגלה רב טוב הצפון, 'כי אז נהיה ראויים לברכות וישועות טובות מצד הדין'. מתוק מדבש!

ובצינין לה מילתא דקדוהא עם מוסר השכל

קמאן טייל עם בןו שהיה רצם מאד במרכל הציר, הט צופרים ל'ף מאפיה ור'ח המאפ'ס הטרי'ס ממלא את האוויר. סונה הבן לאב וכומל 'אבא אינה ר'ח טוב?' צונה האבא 'אל תדאג מתוק, אני מט'ח לך עם מחר נצבור כאן עוב...'
במוסר: אסור ל'נו להתרשט ל'מי האב'לות, חובה ל'צינו לצעוק ל'ה' 'אבא'לה, לא רוצ'ס שנה האבא ל'צבור כאן עוב ב'מי בין המצרים, רוצ'ס ב'ת מקדש צכ'עו!!!'
*****

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כה', יב')

המילה 'אמור' לכאורה מיותרת, שהרי נאמר 'ידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר' וכו'... מסביר הנצי"ב מוואלוז'ין ז"א ב'העמק דבר' (מדשן ביתך) על פי משל: שר מלחמה איבד את עשתונותיו באמצע הקרב. לפתע, קם חייל אחד וחילץ את כל החיילים מתבוסה. קרא המלך לשר הצבא ואמר לו, אתה בעצמך תיתן לו את

שנאמר 'נתון תיתן לו...'

אומר בעל המאור ושמש' זיע"א: כל שלושת היסודות הללו נרמזים בפסוק הנ"ל: 'גד' ראשי תיבות גומל דלים ובא הפסוק להורות 'בני ג'ד למשפחותם' דהיינו אותו גומל דלים יקפיד על שלושה דברים והם: א. לצפון משפחת הצפוני' שיתן בצנעה. ב. לחגי משפחת החגי' שיתן בשמחה ובחגיגות ג. 'לשוני משפחת השוני' שיתן וישנה שוב ושוב. מתוק מדבא!

ובענין 'מחנה' מילתא דפדיונותא

יהודי שהיה צני וקפוא יד אחת (צ"ע) התייאס והחליט לקפול מצט בנין סבא, הוא מסתכל מהצד מצט וראה אחד שאין לו שתי ידיים והוא רוקד ומקפץ. הוא יורד מהבנין מצט, פונה אליו ווא"ל: 'איך זה אתה מח כף כף שתי ידיים?' צונה לו השני: 'אינה מחנה? אני מנסה לדרד את הצד ולא מצליח...'

אוסר השלף: תמח ותודה לה' על כף הטוב ע"פ

*****

כבשים בני שנה תמימים שנים ליום... את הכבש האחד

תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים (כח, ד) מקובל שבערב יום הכיפורים עם ישראל מבקשים מחילה איש מחברו...

אומר ר' יצחק מדראוויטש זצ"ל: בא הפסוק לרמוז שזה לא טוב, אלא איך תעשו נחת רוח לה'? אם 'כבשים בני שנה' דהיינו את ההקפדות הכבושים בלבכם כל השנה, תמחלו פעמיים ביום: 'את הכבש האחד בבוקר' לפני שחרית ואת הכבש השני תעשה בין הערביים' לפני השנה באמירת 'הריני מוחל וסולח...'. מתוק מדבא!

*****

את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה

בין הערבים (כח, ד) ואת הכבש השני תעשה בין הערביים (ה) ויש לשאול: הפסוק השני מיותר לכאורה, שהרי כבר כתוב בהתחלה שצריך להקריב אחד בבוקר ואחד בערב, ולמה חזר שוב על הפסוק?

מסביר המדבר קדש' (קצר וחזק): אדם צריך לעבוד את ה' בנעוריו ואל יאמר שכאשר יזקין יעשה תשובה. אבל גם אם לא עבד בצעירותו יכול הוא להתחיל גם כשיזקין. וזה מה שהתורה אומרת כאן בפסוק הראשון (כח, ד) 'את הכבש האחד תעשה בבוקר'. כלומר 'כבש' קרבן ההתקרבות לה' תתחיל כבר 'בבוקר' בצעירותך וגם 'בין הערביים' בערוב ימך. ואילו הפסוק השני (כח, ה) מדבר על מצב שיהודי לא עבד את ה' בצעירותו. אז 'את הכבש השני תעשה בין הערביים' בערוב ימיו וה' יקבל את תשובתו ברצון. מתוק מדבא!

רציון וסיפור - מי הוא השותף הטוב ביותר?

שנים ליום עולה תמיד (כח, ג')

הרמ"א פותח את השולחן ערוך בהלכה (א, א'): 'שויתי ה' לנגדי תמיד' הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים.

ומסיים את חיבורו בהלכה (תרצ"ז): 'א שחייב להרבות במשתה ושמחה ב"ד שבאדר ראשון... וטוב לב משתה תמיד'.

וכתב השערי תשובה' בשם הר"י: 'בחכמה יסד חתימה מעין הפתיחה, שני תמידין כסדרן, הוא פתח בריש הגהותיו 'שויתי ה' לנגדי תמיד', וחתם 'וטוב לב משתה תמיד'.

והלימוד עבורנו הוא נפלא: כיצד האדם יהיה תמיד בשמחה בבחינת 'טוב לב משתה תמיד'? התשובה: ע"י 'שויתי ה' לנגדי תמיד' שיאמין וידע שהקב"ה מנהל אותו בכל מאורעות חייו. וכדברי רבנו בחיי: 'מהות הביטחון הוא מנוחת נפש הבוטח, ושיהיה לבו סמוך על מי שבטח עליו, שיעשה הטוב והנכון לו בעניין אשר יבטח עליו, כפי יכולתו ודעתו במה שמפיק טובתו'.

וככל שהאדם יאמין באמונה שלימה שכל מאורעות חייו מושגחים מלמעלה והקב"ה עושה לו את הטוב והנכון עבורו הרי שהאדם הזה יהיה שרוי תמיד בשמחה.

'טוב לב משתה תמיד' כיצד? ע"י 'שויתי ה' לנגדי תמיד'

ובענין זה להלן סיפור קצר ונפלא (השגחה פרטית)

אני גר בירושלים, ויש לי דירה בבית שמש. חילקתי אותה לשתי דירות, ואני משכיר את שתיהן, וכך משלם את השכירות בירושלים וגם חלק מהמשכנתא. יום אחד עזב השוכר של אחת הדירות, ושוכר חדש לא הגיע. עמדה ריקה כמה חודשים טובים. דיברתי עם מתווכים, פרסמתי במקומונים, והדירה עומדת בשיממונה.

באחד הימים, כשאמי שאלה אותי מה שלומי, סיפרתי לה על מצבה העגום של הדירה, המשפיע ישירות על חשבון הבנק שלי. אמרה לי אמי: 'גם אני השכרתי דירה, אם אתה זוכר...'

הנהנתי. כן, יש להורינו דירה כלשהי בארץ, אותה הם משכירים.

'הדירה הזו עמדה ריקה, עד שהחלטתי לגשת למתווך הראשי. הבטחנו שאת דמי התיווך נשלם לקב"ה, וניתן את כל דמי השכירות מהחודש הראשון לצדקה. תוך כמה ימים הגיע שוכר חדש, ואכן נתנו את הכסף לצדקה. תשמע לעצה של אמא, ותעשה כך גם אתה'.

עשיתי כעצתה, וקיבלתי על עצמי לשלם את דמי התיווך לקב"ה. ואכן, תוך כמה ימים הגיע שוכר חדש, ואני עמדתי בהבטחתי ותרמתי את דמי החודש הראשון לצדקה.

עברה תקופה, והנה הדירה השנייה עמדה להתפנות. השוכר אמר שהוא עוזב בעוד חודש. הפעם כבר למדתי את הלך, ומיד קבלתי על עצמי לתת את דמי התיווך לצדקה.

ואכן, השוכר הבא הגיע באופן מיד, והדירה לא עמדה ריקה, אף לא יום אחד.

אחים יקרים! זה שאומר רבנו יונה ב'שערי תשובה':

'שויתי ה' לנגדי תמיד' יאמין וידע שהקב"ה מנהל

אותו בכל מאורעות חייו.

תכניסו את הקב"ה לחיים שלכם כשותף לכל מה שאתם עושים, הוא לעולם לא יאכזב אתכם.

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן ג'זרה ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל מו"ר המי עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל מימוון טפירו בן מוזל טוב ז"ל רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת עם ישראל: אברהם ואסתר אשכנזי - להצלחה ר' מיכאל בן מוזל - רפ"ש בשמת בת נורית - רפ"ש / החייל הפצוע יוחאי יהודה בן סיגל חוה - רפ"ש דקל מלכה - להצלחה / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אורי ישראל - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / אביאל בן תמר איילה ונריית בת תמר איילה - זיווג הגון